



Stirber Lajos

Évadnyitó vendégszereplés Székesfehérváron

„Szépszavú múzsa! Ugye, tudod, érzed, szerte a földön öröm a te léted! Mesteri művek csoda tüze, lelke, ihlete vagy Te!”

(Dr. Vargha Károly)

Az idézett sorok Kodály Zoltán–Dr. Vargha Károly *A szép énekszó műzsájához* c. „fohászából” valók. 2015. október 10-én a Kodály-mű közös éneklésével vette kezdetét az a Kórus-matiné, amelyen a székesfehérvári Ars Musica Zenebarátok Egyesülete – karnagyával, Szabó Adriennel az élen – látta vendégül a Bati Zoltán karnagy vezette Siófoki Női-kart, valamint a Komáromi Városi Művelődési Központ és a Jókai Mór Alapiskola GAUDIUM vegyes karát és hangszeres kamaraegyüttesét, Stirber Lajos vezetésével.

A vendéglátók mindent megtettek azért, hogy a három énekkar találkozója valóban baráti legyen: mind a helyszín – a Szent István Művelődési Ház –, mind pedig a hangverseny közös énekléssel való kezdése „atmoszférát” teremtett. A vendéglátó kedves, lelkes társaság és a siófokiak barátsága már régebbi keletű, így a GAUDIUM nagy izgalommal várta: vajon milyen fogadtatásban részesül a szokványostól kicsit eltérő műsora: Kodály Zoltán – *Köszöntő*; G. Caccini – *Ave Maria*; Nagy Ferenc költő barátunk, a GAUDIUM tiszteletbeli tagja *Ha nem nyújtunk kezet* című költeménye (a szerző saját előadásában); Silye Jenő – *Szállj dalom*; Dobi Géza – *Három martosi népdal*; Szíjjártó Jenő – *Zoborvidéki lakodalmas*. Az együttes műsorát mind a dalostársak, mind a közönség nagy tetszéssel fogadta. A legnagyobb sikere a Szíjjártó-műnek volt, amelynek szólóit Kis Anita, Krizsan Irén, Szalay Szilvia és Grassl

Ferdinánd énekelték kiválóan, zongorán Kalmár Zsuzsanna, a GAUDIUM állandó zongorakísérője működött közre, bravúrosan. A mű sikeréhez nagyban hozzájárultak a GAUDIUM kedves ifjú barátai, a nagykéri táncosok (m.v.) – Bálint Orsolya, Liszi Cyntia, Tamási Gabriella, Banyár Kornél, Birkus Attila, Száraz Dávid –, akik Ölveczky Mónika és Ölveczky Árpád koreográfiáját, átéléssel eltáncolva idézték fel a zoborvidéki lakodalmas vidám hangulatát.

Kedves vendéglátóink kíváncsian várták a Szíjjártó-művet, hiszen a hangversenyen ők Szíjjártó Jenő *Öt kurta kórus* c. művét énekelték; mi több: éppen a Szíjjártó-műben felcsendülő – a szerző által a Zoborvidéken gyűjtött népdalok nyomán látogattak el nyáron a Zoborvidékre, ahol – csakúgy mint átutazóként Révkomáromban – szívélyes fogadtatásban volt részük. Az Ars Musica Barátok Egyesülete meghívását a GAUDIUM 2016. április 16-án viszonzozza; fehérvári kedves Barátai a XV. VOX HUMANA kórusfesztivál vendégszereplői lesznek. A GAUDIUM ezúton is köszöni a fehérváriaknak a meghívást; a városban való kalauzolást; Székesfehérvár nevezetességeinek megismerését; valamint a szíves vendéglátást.

A VMK és a Jókai Mór Alapiskola GAUDIUM vegyes kara és hangszeres kamaraegyüttese 2015. november 20-án, 17.30-kor id. Stirber Lajos amatőr festő és Stirber Péter festőművész – MEMENTÓ, „Azt a csillagot” című – hangversennyel egybekötött kiállításának megnyitójára, a CSE-MADOK galériába, 2015. december 11-én 17.30-kor pedig hagyományos Adventi Hangversenyre várja szeretettel kedves hazai közönségét.

Dr. Egriné dr. T. Szonja

A Selye János Gimnázium ünnepelt

2015. október 9-én 16.30 órai kezdettel impozáns ünnepségre került sor a Selye János Gimnázium dísztermében. A 366 éves múltra visszatekintő intézmény most ünnepelte a Komáromi Magyar Tannyelvű Gimnáziumban újrainduló magyar nyelvű középiskolai oktatás 65., valamint az intézmény névfelvételeinek – Selye János Gimnázium – 20. évfordulóját.

Az ünnepséget Spátay Adrienn tanárnő nyitotta meg, üdvözölte vendégeinket, az iskola igazgatóját, az intézmény volt és jelenlegi tanárait, valamint az egybegyűlteket. Bevezetőjében szólt arról, hogy a Gimnázium örökös célkitűzése koroktól és eszméktől függetlenül az örökös helytállás, a tisztességes megfelelés és a minőségi oktatás volt. Ezután Bastrnák Tibor, Komárom hajdani polgármestere köszöntötte az egybegyűlteket, s kiemelte, hogy számára mindig élmény ebbe a jó hírű gimnáziumba visszatérni.

Az ünnepséget a gimnázium diákjainak műsora tarkította, akik a jezsuita iskolaalapítástól a bencés rendi oktatáson keresztül szóltak a múlttól és arról, hogy a pártatlanság, a szellemi nevelés, a tudás, a felvilágosodás eszméinek elsajátítása vezette az előző korok pedagógusait (Baróti Szabó Dávid, Czuczor Gergely...), s neveltek olyan tanítványokat, akik neve példaként fennmaradt a későbbi koroknak (Ányos Pál költő, Konkoly-Thege Miklós csillagász, Feszty Árpád festő, a stresszel foglalkozó belgyógyász, vegyész, kutatóorvos Selye János...). A mai épület 1908. szeptember 8-án tárta ki kapuit a tudásszomjjal rendelkező nebulók előtt. A Trianon utáni korszakban is igyekeztek a bencés tanárok az intézmény eredeti célkitűzéseit megőrizni, becsületes magyar embert nevelni tanítványaikból. E korból a teljesség igénye nélkül Bíró Lúcián bencés tanár nevét említeném. A II. világháborút követő időszakban, amikor a magyarság „bűnös





nép" lett, és zömük földönfutóvá vált, 1945 márciusában a magyar gimnáziumot is megszüntették. Öt év szünet után az intézmény falai között ismét megvalósult a magyar nyelvű középiskolai oktatás. Itt kapott Zsombor Miklósné és Dr. Turczel Lajos iránítással 400 magyar óvónő szakképzést, hogy küldetésüket a magyar lakta vidékeken teljesíthessék.

Az intézmény élén 25 éven keresztül Horváth József állt, aki a legnehezebb időszakban, az '50-es és a '60-as években biztosította az iskola fennmaradását. Keszegh István rövid igazgatása alatt elérte, hogy az épület teljesen a magyar diákoké lehessen (ugyanis egy részében szlovák osztályok voltak). Dr. Ipóth Barnabás nevéhez fűződik a Király József szobor leleplezése, a 8 éves gimnázium és az intézmény elnevezése „Selye János Gimnázium”. A kultúrműsort diavetítés tarkította.

Ezután köszöntötte az egybegyűlteket városunk polgármestere, Stubendek László mérnök, s gratulált az elért eredményekhez.

A betegsége miatt távol maradt hajdani igazgató, Dr. Ipóth Barnabás levelét Spátay tanárnő olvasta fel, aki visszaemlékezett a névfelvétel közüli bonyodalmakra. Ezután Elek József történelemtanár kapott szót, aki a gimnázium névadója, Selye János életútját ismertette. Az előadás után a gimnázium volt tanítványának, Dóczé Péter főiskolai hallgatónak (Budapest) *Selye visszatér* (2013.) c. rövid filmjét tekintettük meg. A film megtekintése után Andruskó Imre, igazgató szólt az ünneplő közönséghez. A patinás ünnepség az iskola kamarazene- és énekkara fellépésével zárult, akik Stirber Lajos karnagy vezényletével három szívhez szóló dalt adtak elő.

Az ünnepséget állófogadás zárta az iskola tantestületi termében.

Fodor Anikó Csak egy mese?

Ez lenne a megoldás? Elég lenne elkezdenni egy mesét, hogy megváltozzon körülöttünk a világ?

Talán nem, de egy lehetőség, hogy jobbá, barátságosabbá tegyük a helyet – ahol mindennapjainkat töltjük – a gyermekek számára.

Emlékszem, amikor kicsi voltam, minden este könyörögtem szüleimnek: „csak egy mesét elalvás előtt...” Most, hogy már két viszonylag nagy gyermek édesanyja vagyok, rengeteg átmesélt órát tudhatok a hátam mögött, ennek ellenére még most is szívesen leülök akár a TV elé is, hogy megnézzek, átéljek egy-egy jó kis történetet. De, jaj, sajnos a mai mesék írói mintha elfelejtették volna a lényegét: a mesének normatív erkölcsi értékrendet kell állítani a nyiladozó gyermeklélek elé, hogy megérezze, mi a jó és mi a rossz. Elborzadva nézem, míg bírom, ezeket az agresszivitást, a mai korra jellemző hányavetiséget, kivagyiságot, önzést előtérbe helyező valamiket, amiket meseként tuszkolnak a gyermekek elé. Ezeket az értékeket kell, hogy magukévá tegyék a legfogékonyabb korban lévő apróságok és fiatalok?

Talán ezek a szomorú tapasztalataim okozták, hogy nemrégiben kipattant a fejemből az ötlet, mi lenne, ha megpróbálnék valamit megmenteni abból a világból, amiben gyermekkoromban hittem. Hogy létezik a Mesék Birodalma, igaz az, hogy a legkisebb fiú győzni fog, a gonosz

sárkány fűbe harap, és a jók boldogan élnek, amíg meg nem hálnak...

Hogy mit tehetek én ezért? Lehet, hogy nem sokat, de talán kezdetnek a kicsi is elég lesz.

Mit szólnátok hozzá, tettem fel a kérdést felső tagozatos tanítványaimnak (akikkel már rengeteg kultúrműsort összehoztunk az évek során), ha mindennap olvasnánk egy igazi mesét a többieknek valamelyik szünetben? Ha találnánk egy osztálytermet – mondjuk, a 4. óra utáni 10 perces szünetben –, amit kineveznénk Meseországna, és csak az léphetne be rajta, aki valóban kíváncsi a „mesére”. És minden nap lenne valaki, aki elmondaná, elolvasná az egyik kedvenc meséjét... „Próbáljuk meg!” – volt a tanítványaim válasza, és máris volt ajánlkozó, aki a legkedvesebb meséjét szívesen megosztaná azokkal, akik meghallgatják.

Így kezdődött hát... November 2-án kinyílt a nyékvárkonyi Móra Ferenc Alapiskolában „Meseország kapuja”, és azóta várja az iskola minden tagját, kicsit és nagyot egyaránt, aki hisz még a mesékben. Reméljük, örömet okozunk ezzel a kicsiknek, megnyugvást hozunk talán néhány nagyobbaknak az iskola, a folyosó zaja után, menekülést a fantázia világába mindenkinek, akinek szüksége lenne rá.

Egy feltétel van csupán: csak az lépjen be az ajtón, aki szereti a meséket! Az ajtón kívül ott van a való világ, nem kötelező a belépés, de aki eljön, várja ki a mese végét, hisz a végén úgyis A JÓ GYŐZ!

Podlupszki Tímea

Egészségnap a Munka Utcai Alapiskolában



Október végén a Munka Utcai Alapiskola felső tagozatos tanulói számára minden az egészség jegyében zajlott. Ezen a napon ugyanis Egészségnapot tartottunk. Indításképpen a tanulók két szakmai előadást hallgattak végig. Dr. Podlupszki Csaba az egészséges táplálkozásról, Mgr. Liška Márta a szakszerű elsősegélynyújtásról adtak elő. A hallott jó tanácsokkal felvértezve a tanulók egy feladatsor megoldásával bizonyíthatták, hogy valóban elsajátították az előadások tartalmát. Ezt követően egészséges tízórait, gyümölcs- és zöldségsalátákat készítettek, melyeket el is fogyasztottak. A napot a tanulók közös tornával koronázták meg, majd az „Erőt, egészséget!” köszönéssel búcsúztak.

Dr. Farkas Adrianna
felkészítő tanár

„Ilyenek a szlovákiai magyarok”

– Országos siker az esszéíróversenyen

„A szó s izzó parázsa igaznak, szépnek.
Vagy meggyújtod másoknak tűznek,
fénynek,
vagy önlelkedben meghal s meg-
emészt.”

Mottóként hangzott el a fenti idézet november 27-én, a pozsonyi Ifjú Szívek székházában, a X. Kulcsár Tibor vers- és prózamondó verseny országos döntőjén. Ugyanezen rangos esemény megrendezésének apropóján került sor a 11. Országos Esszéíró Pályázat győztes munkáinak kiértékelésére, valamint a Díjátadó Gála megrendezésére.

A Selye János Gimnázium diákjai közül Bánki Bence II. évfolyamos tanuló munkája bizonyult sikeresnek a zsűri elbírálása során, így meghívást kapott a díjkiosztó ünnepségre.

Bence a matematika és fizika tárgyak szakterületén is remekel, számos verseny helyezetteje. Emellett azonban a társadalomtudományok is érdeklik, kitűnő helyesíró, az Implom József Helyesírási Verseny Kárpát-medencei döntőjében tavaly 3. helyezést ért el.

A négy választható téma közül a szlovákiai magyarok helyzetéről, a kisebbségi léttel kapcsolatos tapasztalatairól írta pályamunkáját. Ez az időserű téma igenis foglalkoztatja a fiatalokat, hogy merre tartunk, milyenek látjuk a jövőt felvidéki magyarként. Bence esszéjével az 1. helyezést érte el, és a díjátadó gálán értékes könyvjutalomban részesült.

A tanárnak öröm a sokoldalú, tehetséges sikereit, fejlődését látni. Biztos vagyok abban, hogy Bence számára az „útnak” nincs itt vége, még kitartással és szorgalommal a reál és humán tárgyak egyaránt hozhatnak sikereket ugyanazon diáknak!

Kívánom, hogy az utad ilyen sikeresen folytatódjon tovább a gimnázium falai között az elkövetkező években is!



Elek József
a Selye János Gimnázium tanára

Selyések a TUDOK konferencián

Már tíz éve annak, hogy a magyarországi Kutató Diák Konferencia előfordulója, a TUDOK (Tudományos Diákkörök Országos Konferenciája) Dunaszerdahelyen zajlik. A Vámbéry Árminról elnevezett általános iskola termeiben három kategóriában hallgatta meg és értékelte a zsűri a különböző munkákat, amelyek részét képezik a diákok által végzett kutatások is.

A helyszínen három szekcióban (élet- és környezettudományi, műszaki- és reáltudományi, humán- és társadalomtudományi) folyt a munka, ebből kettőben képviselték kutató diákok a komáromi Selye János Gimnáziumot. Az élet- és környezet-tudományi szekcióban Gergely Lajos (IV.D) szerepelt kiválóan. Munkájával (Gilbert-szindróma: banális betegség genetikai alappal) nemcsak szekciójában szerzett első helyet és jogot a magyarországi döntőn való részvételre, hanem elnyerte a zsűri különdíját is. Lajos munkáját száz másik társammal együtt egy kicsit magaménak is érzem, miután egy-egy pálcikányi törlettel támogattuk a kutatást.

A humán- és társadalomtudományi szekcióban történelmi témájú munkákkal vettek részt diákjaink. A már döntős tapasztalatokkal rendelkező Rancsó Dorottya (II.A) Hetény történelmének egy eddig fel-

nem dolgozott időszakát tárta fel (A második világháború utáni Hetény az elnöki rendeletek tükrében), s ez olyan jól sikerült, hogy a zsűri első díjjal jutalmazta. Bartalos Angelika és Fejes Vivien (mindketten II.B) is helytörténeti kutatásból indult ki, amikor Feszty Árpádné Jókai Róza életét és festői pályafutását mutatták be. Jókai Mór fogadott lányának élete újabb és újabb kutatási területeket biztosít a jövőre nézve, tehát biztosak lehetünk abban, hogy diákjaink folytatni fogják Róza történetének feltérképezését. A zsűri Angelikát és Vivient is a döntőbe juttatta, amely 2016. április 1-2. között lesz Szolnokon. A szekció munkájában részt vett még Sörös Erik is, akinek munkája a szabadságharc komáromi eseményeivel foglalkozott (Komáromi hangulat 1849-ben). Erik Klapka szemszögéből láttatta ennek a néhány hónapnak a történéseit, s bár nem jutott döntőbe, a zsűri biztatta kutató diákunkat, hogy egészítse ki munkáját a lakosság hangulatjelentéseivel is.

Mindent összefoglalva a TUDOK dunaszerdahelyi konferenciáján jól szerepeltek diákjaink, egyrészt diákjaink állhatatosságának, másrészt a felkészítő tanárok és mentorok segítőkészségének köszönhető. A diákok nevében köszönjük a segítséget nekik is!